

Mustafa Kemal'in Fikir Hayatının Oluşması

- Mustafa Kemal'in fikir hayatı; yaşadığı şehirler, okuduğu kitaplar, etkilendiği yazarlar ve dünya olayları ile şekillenmiştir.
- Olayları sorgulayan, neden-sonuç ilişkisi kuran bir düşünce yapısı geliştirmiştir.

Yaşadığı Şehirlerin Fikir Hayatına Etkisi

Selanik

- Selanik M. Kemal'in doğduğu çocukluk ve gençlik hayatının geçtiği yerdir.
- Çok kültürlü bir şehir olması, farklı millet ve düşüncelerle tanışmasını sağlamıştır.
- Basın ve yayın faaliyetleri gelişmiştir.
- Özgürlük ve yenilik düşüncelerinin yaygın olduğu bir ortamdır.

Manastır

- M. Kemal Manastır'da Manastır Askeri İdadisi'ni okudu.
- Balkanlarda yaşanan isyanlar ve ayrılıkçı hareketler görülmüştür.
- Milliyetçilik düşüncesiyle tanışmıştır.
- Osmanlı Devleti'nin parçalanma sürecini yakından gözlemlemiştir.

İstanbul

- M. Kemal İstanbul'da İstanbul Harp Okulu ve Harp Akademisi'ni okumak için gelmiştir.
- Devletin yönetim merkezidir.
- Osmanlı Devleti'nin siyasi ve askerî sorunlarını yakından görmüştür.
- Batı tarzı yaşam ve düşünceyle daha fazla temas etmiştir.

Sofya

- M. Kemal Sofya'da Askeri Ataşe Militeri olarak görev yapmıştır.
- Avrupa kültürünü yakından tanıma fırsatı bulmuştur.
- Demokrasi, millî egemenlik ve özgürlük düşünceleri gelişmiştir.
- Batı'nın bilim ve tekniğini yerinde incelemiştir.

Etkilendiği Yerli ve Yabancı Düşünürler

Yerli Aydınlar

Namık Kemal

- Vatan şairi olarak bilinir. **Vatan sevgisini** anlatan şiirleri ile Atatürk'ü etkilemiştir.
- Önemli eserleri arasında **İntibah, Vatan Yahut Silistre** ve **Cezmi** bulunmaktadır.
- Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisinde eğitim görürken vatan şairi Namık Kemal'in eserlerini okuyarak onun **meşrutiyet sisteminin gerekliliği** ve **hürriyetin önemi** üzerine görüşlerinden etkilendi.

Tevfik FİKRET

- Osmanlı Dönemi şairidir. 1897 Osmanlı - Yunan Savaşı sırasında yurt ve ulus sevgisini dile getiren şiirler yazdı.
- Ayrıca özgürlük ve adalet kavramlarını işleyen şiirler kaleme aldı.
- Öğrencilik yıllarından itibaren eserlerini takip ettiği Tevfik Fikret, Mustafa Kemal'in **çağdaş ve inkılapçı** kişiliğinin oluşmasında etkili oldu.
- Tevfik Fikret'in Sis, Ferda ve Rücu adlı şiirlerini çok seven Mustafa Kemal onun için "Hangi Türk şairi böyle **inkılapçı** şiirler yazmıştır?" dedi.

Ziya GÖKALP

- **Milliyetçilik ve Türkçülük** üzerine yazdığı eserleri ile Atatürk'ü derinden etkilemiştir.
- Eserleri arasında Türk Tôresi, Türkçülüğün Esasları, Türk Medeniyeti Tarihi gibi eserler bulunmaktadır.

Mehmet Emin YURDAKUL

- **Türkçülük** akımını savunur. Bu konudaki düşüncelerini şiirinde dile getiren "**millî şair**" olarak bilinir.
- Atatürk, bu şair hakkında; "Şiirlerinde bana millî benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı bulmuştum..." demiştir.

Yabancı Düşünürler

J.J Rousseau

- Fransız yazar, düşünür, filozof ve politika teorisyenidir.
- Modern demokrasi anlayışına temel oluşturan toplumsal sözleşme öğretisiyle ün kazanmıştır.
- **Millî egemenlik, hukuk devleti** alanlarındaki görüşleriyle M. Kemal'i etkilemiştir.

Montesquieu

- Fransız düşünürdür.
- Kuvvetler ayrımı esasını ortaya atmıştır.
- **Yasama, yürütme ve yargıyı** birbirinden ayırmanın önemini vurgulamıştır.
- **Cumhuriyet yönetimi** ile ilgili fikirleriyle M. Kemal'i etkilemiştir.

Voltaire

- Fransız yazar ve filozoftur. Din ve ifade özgürlüklerinin yanı sıra insan hakları konusundaki düşünceleri ve felsefi makaleleri ile ünlenmiştir.
- **Akılcılık, bilim** gibi konularda Mustafa Kemal'i etkilemiştir

John Locke

- İnsan hakları ve özgürlük gibi konularda M. Kemal'i etkiledi.
- Bu düşünürler, Mustafa Kemal'in demokrasi, millî egemenlik ve hukuk devleti anlayışını şekillendirmiştir.